

T.a.v. colleges gemeenten Steenwijkerland, Westerveld en Weststellingwerf
T.a.v. raadsleden Steenwijkerland, raadsleden gemeente Westerveld; raadsleden gemeente Weststellingwerf
t.a.v. van alle fracties

ter informatie het volgende:

Geacht collega, raadsleden en fracties,

10 februari om 11 uur vindt eindelijk de Raad van State zitting plaats tegen het instemmingsbesluit van 12 juli 2018. Ook de gemeenten Steenwijkerland en Westerveld doen mee in dit beroep, samen met ongeveer 15 burgers en bedrijven.

Waar gaat het ook al weer over:

Sinds april 2015 produceert Vermilion gas uit Eesveen-1 (EV01). De locatie ligt aan De Wulpen net op de gemeente en provinciale grens. Hier is sindsdien ongeveer 50 miljoen Nm³ gewonnen. Met het instemmingsbesluit van 12 juli 2018 heeft de minister van EZK ingestemd dat de winning in het 'kleine veld' Eesveen ver-tienvoudigd mag worden uit Eesveen-2 (EV02) naar ruim 600 miljoen Nm³. Deze put is schuin geboord vanaf de Wulpen tot onder Wapserveen. Met het instemmingsbesluit heeft Vermilion toestemming gekregen om ruim 600 miljoen Nm³ te winnen. Het winningsplan loopt tot 2029 maar de produktie van het gas wordt geproduceerd volgens het in een omgevingsvergunning (2014) vastgelegd maximaal dagvolume van 450.000 Nm³. Sinds 12 september 2018 (na de uitspraak inzake de voorlopige voorziening) heeft Vermilion onafgebroken inderdaad 450.000 Nm³/dag geproduceerd waardoor tm oktober 2019 de teller inmiddels op 175 miljoen Nm³ staat. Met deze snelheid is het ingestemde volume van 600 miljoen N³ in 4 jaar opgesoupeerd en zal naar verwachting het volgende volume worden aangevraagd. Deze verwachting is op te maken uit de juich verhalen in Vermilions jaarverslagen. (zie <https://www.vermilionenergy.com/invest-with-us/reports-filings.cfm>). Vermilion is een Canadees gas- en olie bedrijf wat bekend staat als een 'dividend machine', dus gunstig voor zijn aandeelhouders maar voor gedupeerden?

Schadeprotocol ontbreekt:

Eesveen valt onder de zgn 'kleine velden'. Hiervan zijn er zo'n 240 buiten het Groningerveld. Deze 'kleine velden' produceren een ander gas (H-gas) dan het Groningerveld (L-gas). Het H-gas (hoogcalorisch) is door bijmenging van stikstof te veranderen naar L-gas (laagcalorisch en geschikt voor onze huishoudens). Voor de 'kleine velden' bestaat vooralsnog geen goede schade regeling. Weliswaar is de minister bezig eea. onder te brengen bij het Instituut Mijnbouwschade maar zonder zgn. 'omgekeerde bewijslast' zoals dit in Groningen geldt. Schade door mijnbouw is daardoor bijna niet aan te tonen door burgers. Ze staan hierbij altijd tegenover een groot aantal juristen. Ook in onze omgeving is nog geen enkele gemelde schade erkent (tot nu toe ongeveer 10 gevallen zover wij weten). Dus zonder enige garantie voor bewoners staat de kraan vol open!

Eesveen is geen Groningen:

Het veld Eesveen is inderdaad qua omvang niet te vergelijken met Groningen. Echter realiseer dat ook het Groningerveld bestaat uit 22 aparte clusters. Eesveen maakt deel uit van meerdere kleine velden (ook een soort cluster) in onze omgeving op het snijvlak van de drie provincies: Drenthe, Overijssel en Friesland. (10 velden)

In meerder opzichten verschilt het veld Eesveen van het veld in Groningen: het veld Eesveen ligt bijvoorbeeld maar 2 km. diep. In Groningen is dit 3 km. In Eesveen wordt de gashoudende laag afgedicht door een relatief dunne laag (200 m) terwijl boven het gas in Groningen ongeveer een 1 km dikke laag ligt. Voor het veld Eesveen zijn de berekeningen

dat er maximaal een door gaswinning opgewekte aardbeving (geïnduceerd) van 2.5 M op de schaal van Richter. Natuurlijke bevingen vinden veel dieper plaats, meestal 10 km of nog veel dieper. Hierdoor is de kans dat er schade aan het oppervlak optreedt bij een geringe magnitude die oppervlakkiger ligt vele malen groter omdat er meer energie makkelijker naar het maaiveld afgegeven wordt. De berekeningsmethodes zijn gebaseerd op kennis uit het Groningerveld. Er wordt geen rekening gehouden met het grondpakket wat er boven ligt (of simpeler gesteld met de diepte v.h. veld). De kennis die de mijnbouwsector mbt kleine velden heeft is gebaseerd op velden in Friesland en Drenthe maar ook hier ligt het gas dieper en zijn de grondpakketten dikker. Ondanks dat hebben er de afgelopen jaren ook gasbevingen plaatsgevonden nabij Zuidlaren en in Dalen. Dit heeft tot veel schade meldingen geleid. (totaal 515).

Technisch is operatie geslaagd maar patiënt overleden?

De bestuursrechter wordt nu gevraagd of de Minister terecht het instemmingsbesluit heeft afgegeven. Sinds januari 2017 is de nieuwe Mijnbouwwet ingegaan wat betekent dat ook de gemeenten, het waterschap en de Provincie vooraf om advies zijn gevraagd. Helaas is er met deze adviezen weinig gedaan. Daarnaast heeft de minister zijn adviserende organisaties gevraagd (SodM, TNO, Tcbb en mijnbouwraad) voor advies. Het lijkt erop dat al deze organisaties zonder enig kritisch geluid zijn meegegaan met de berekening van de mijnbouwer. In het begin was het mantra van deze organisaties "kleine velden, kleine problemen" een soort 'verkabouterisering' van risico's wat heeft geleid tot '13 in een dozijn' kaliber adviezen. In de bodemprocedure wordt geprobeerd om aan te tonen dat kans op schade zeker niet te verwaarlozen is middels deskundigen adviezen. Of dit genoeg is om de rechter op andere gedachten te brengen is echter nog maar de vraag. In principe heeft de Minister alle stappen juist doorlopen en zou je dus kunnen stellen: 'technisch is deze operatie geslaagd maar de patiënt is overleden.' Wij hopen natuurlijk op een betere afloop: herziening van het instemmingsbesluit zodat meer rekening wordt gehouden met de veiligheid van omwonenden.

--

Met vriendelijke groet,

Geen Opschudding... Gaswinning Eesveen (GOGE)
(inmiddels opgegaan in Stichting GAS DrOvF sinds maart 2019)

Jeannette van der Velde (06 155 12 251)
Rita Pos (06 141 52 530)
Marijke Sterk (06 290 90 836)